

[Hilmar Baunsgaard.]

rådets opfordring til våbenembargo, og alle danske regeringer har siden da givet udtryk for, at Danmark betragter Sydafrika som en trussel mod international fred og sikkerhed, en trussel, som berettiger til bindende sanktioner i henhold til FN-pagten.

Over for EF har Danmark officielt den holdning, at vi gerne deltager i udenrigspolitiske drøftelser mellem EF-medlemslandene, underforstået, at vi gerne er med til at samordne holdningen i en aktuel stillingtagen. Hvad vi imidlertid også har slået fast, og hvad der er vort lovgivne grundlag efter folkeafstemningen i 1972, er, at Danmark ikke kan og ikke vil bindes til at skulle bøje sig for flertalsafgørelser, hvor man ikke er enig med de øvrige EF-lande.

Havde Danmark stemt anderledes, havde vi svigtet vor hidtidige politik over for racisme, over for undertrykte befolkningsgrupper og over for Sydafrika. Vi havde samtidig svigtet vor forpligtelse til selvstændig vurdering og stillingtagen i forhold til de øvrige EF-lande. Dansk udenrigspolitik havde mistet sin troværdighed.

Som det ofte er tilfældet, overstiger den hjemlige kritik den kritik, vi møder i de berørte lande. Selvfølgelig havde de øvrige EF-lande da gerne set, at Danmark havde stemt anderledes, og selvfølgelig vækker det opmærksomhed, at Danmark stemmer for en resolution, der bl. a. udtrykker kritik af England, Tyskland og Frankrig. Selvfølgelig gør det det. For at bringe lidt mere balance i det billede, der herhjemme er bragt omkring Danmark og de øvrige EF-lande, skal jeg citere, hvad formanden for EFs Ministerråd, den hollandske udenrigsminister van der Stoel, udtalte om situationen. Og jeg vil gerne sige, at det var, tror jeg desværre, bemærkelsesværdigt nok i et svar ikke til en angriber fra et af de andre EF-lande, men i et svar til det ærede medlem også af dette ting hr. Guldberg, at den hollandske udenrigsminister van der Stoel sagde:

»Jeg ønsker at sige til mr. Guldberg, at når alt kommer til alt, er det ikke altid muligt for landene i Fællesskaberne at danne en fælles front f. eks. i FN, hvor landene i Fællesskaberne somme tider klart forsvare synspunkter, som er lidt forskellige.

Det er naturligvis sådan, at alle medlemsstater i Fællesskaberne forventes at fastholde de beslutninger, de allerede har taget, og at de

konsekvent følger de beslutninger, de tog her.«

Se, det var, hvad den hollandske udenrigsminister og formanden for EFs Ministerråd svarede, og det er jo helt anderledes afbalanceret, end situationen er beskrevet herhjemme.

Lad mig så over for fornærmelsen over, at resolutionen fordømmer de tre store EF-lande uden at oplyse, at disse er ophørt med våbenleverancer til Sydafrika, slå fast, at det var i 1963, FN's sikkerhedsråd opfordrede til våbenembargo over for Sydafrika. Det er ødelæggende for FN, når store lande sidder sådanne opfordringer overhørig og handler i strid med FN's opfordringer. Det har bl. a. disse tre store EF-lande gjort i uhyggeligt mange år.

Og så vil jeg gerne sige omkring internationalt samarbejde, at for mig er det en forudsætning for et samarbejde, at man også tør kritisere sine samarbejdspartnere, når det er rimeligt at gøre det.

Jeg vil godt, inden jeg går over til en lidt mere generel bedømmelse af situationen i FN og i Afrika lige knytte en enkelt bemærkning til hr. Poul Hartling. Jeg tror ikke, hr. Poul Hartling tager mig det unådigt op, at jeg siger til ham, at jeg var glad for at kunne konstatere, at han som sædvanlig, når han bedømmer udenrigspolitiske spørgsmål, gjorde det på en værdig og efter min mening ud fra hans forudsætninger også saglig måde, men karakteristisk nok kneb det, da hr. Poul Hartling lige sneg sig ind på det indenrigspolitiske område. For se, den kritik, som hr. Poul Hartling rettede mod regeringen omkring afstemningerne og for at have benyttet sig af et andet flertal end det, man plejer, når det drejer sig om udenrigspolitik, er jo kun, sagde hr. Poul Hartling, berettiget, hvis det var VS og kommunisterne og SF, der havde bestemt, hvilken holdning regeringen skulle indtage.

Jeg kan ikke tro, at hr. Poul Hartling for alvor mener, at vi, der normalt står bag den danske udenrigspolitik i de uendelig mange afstemninger, der foregår i FN, hver gang skal se efter, hvem det er, vi eventuelt får støtte af i det danske folketing. Det ville ærlig talt være at forsimpler grundlaget for vores udenrigspolitik. Derfor tror jeg ikke, hr. Poul Hartling mener det, når det drejer sig om udenrigspolitik. Ulykken var altså, at man kom til lige sådan at snige sig ind på indenrigspolitikken.

Jeg er også sikker på, at hr. Poul Hartling sad med nøjagtig samme fornærmelse, som jeg gjorde, da vi lyttede til hr. Jørgen Juniors ar-